

वा० रा०

॥९७॥

गते युद्धाय निर्गते त्वयि सन्निकृष्टे सति बलावमर्द्धः अनेकबलप्रमथनैर्हनुभिः शांतशत्रुः उपशांतबलः शत्रुः यथा शाम्यति क्षीणो भवति तथात्मबलं परबलं च समीक्ष्यारभ
स्व बलावमर्द्धैरिति शांतशत्रुरिति पाठे इति कतकः ॥ बलावमर्द्धइति शांतशत्रो इति च पठित्वा हेऽस्त्रभृतांवरिष्ठ त्वयि युद्धाय गते सन्निकृष्टे हनूमत्समीपं प्राप्ते बलावमर्द्धः सेना
नाशो यथा शाम्यति न भवति तथारभस्वेत्यर्थ इति तीर्थः ॥ १० ॥ अथतत्र सेनादिपरिग्रहो व्यर्थ इत्याह ॥ नवीरेति ॥ हेवीर सेना नयास्त्रा यतस्तागणशः संप्रशश्च्यवंति
पलायंते नश्यंति च ॥ तथा विशालसारं अतिनैक्ष्यकाठिन्यवत् अतएव वज्रं तत्तुल्यं आयुधजालमादायापि न प्रयोजनं गणशः प्रयुक्तस्य तस्यापि प्रच्यवादेव गणशो
च्यवंतीत्यत्रोत्वमार्थं कुतस्तत्राह ॥ नेति मारुतापत्यस्य मारुतस्य गतेः सामर्थ्यस्य प्रमाणं परिच्छेदः एतावद्वलं निगृहीतुं शक्त इति परिच्छेदो नास्ति ॥ अतो लोकं निखिलमपि
बलं तस्या किंचित्करमित्यर्थः ॥ किंचाग्निकल्पोऽग्नितुल्योऽसौ करणेन शस्त्रादिरूपेण हंतुं न शक्यः ॥ जयत्यतिबलोराम इत्येतद्वोषणसमये हनूमांश्छत्रुसैन्यानां निहंता मारुता

बलावमर्द्धैस्त्वयि सन्निकृष्टे यथा गते शाम्यति शांतशत्रुः ॥ तथा समीक्ष्यात्मबलं परंच समारभस्वास्त्रभृतांवरिष्ठ ॥ १० ॥ नवीरसेनागण
शोच्यवंति न वज्रमादाय विशालसारम् ॥ न मारुतस्यास्ति गतिप्रमाणं न चाग्निकल्पः करणेन हंतुं ॥ ११ ॥ तमेवमर्थं प्रसमीक्ष्य सम्य
क्स्वकर्मसाम्याद्वि समाहितात्मा ॥ स्मरंश्च दिव्यं धनुषोऽस्य वीर्यं व्रजाक्षतं कर्म समारभस्व ॥ १२ ॥

मंजसा पराक्रमातिशयदर्शनादुत्प्रेक्षामात्रेण तु किंचिद्भूतमिति प्रागुक्तं केचित्तु गणान्शोचयतीति गणशोक् हनूमान्स्मिन्सेनाः नावंति ततो न रक्षंतीत्यर्थ इति वदंति ॥ तत्रा वते
स्त्रायतिसमानार्थत्वात् संचमीप्राप्तौ सप्तम्यार्थं तवोत्ववदेवं विशालसारमित्यत्र विशा अमलसारमिति छेदं कुर्वति अलसारं कुंठसारं वज्रं तत्तुल्यमप्यायुधमादाय न विश रणं न
प्रविशेति च व्याचक्षते ॥ अलतेर्धातोः पर्याप्त्यर्थत्वेन पर्याप्तसारमिति व्याख्यातुं योग्यं कुंठेत्यर्थस्य ततोऽलाभात् ॥ ११ ॥ किंबलावष्टंभेन गंतव्यमिति शंकायां तत्सविशेषमुपदि
शति तमिति ॥ तं महुक्तमर्थं एवमेव प्रसमीक्ष्य एवमेव तत्त्वमिति निश्चित्य स्वकर्मसाम्यात्स्वेनैव कर्मणः प्रकृतकार्यस्य साम्यात्सिद्धेः संपादनीयत्वाच्च समाहितात्मा समा
हितचित्तो भूत्वाऽस्य विषये दिव्यं धनुषो वीर्यं दिव्यास्त्रमोक्षसामर्थ्यं स्मरन्निश्चिन्वन् व्रज ॥ गत्वा चाक्षतं परकीयप्रहारहीनं यथाभवति तथा शत्रुपराभवकर्मरभस्व ॥ १२ ॥

सु० का०

॥९७॥